

عنوان مقاله:

سنگ نگاری، زمین شیمی و جایگاه زمین ساختی فوج دایک های مافیک گرانیتوئید زیرگان، شمال بافق (ایران مرکزی)

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 30، شماره 117 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

غلامرضا تاج بخش - استادیار، گروه زمین شناسی، پردیس علوم، دانشگاه یزد، یزد، ایران

خلاصه مقاله:

فوج دایک های مافیک توده گرانیتوئیدی زیرگان در شمال بافق در ردیف های رسوبی- آتشفشانی کامبرین زیرین ایران مرکزی نفوذ کرده اند. این دایک ها از نظر سنگ شناسی در دو دسته گابرو- دیوریت و آلکالی گابرو قرار می گیرند. آلکالی گابروها جوانتر بوده و در افق های بالاتری نفوذ کرده اند. از نظر ژئوشیمیایی، گابرو-دیوریت ها دارای ماهیتی تولئیتی تا انتقالی با غنی شدگی LILE و HREE و تهی شدگی عناصر Nb و Ta هستند. در مقابل، آلکالی گابروها ماهیتی آلکان سدیک داشته، غنی شدگی Nb و Ta و نسبت بالای LREE به HREE نشان می دهند. ماگمای مادر گابرو-دیوریت ها از ذوب بخشی گوشته لیتوسفر زیر قاره ای متأثر از سازنده های فرورانش و در تعادل با اسپینل لرزولیت حاصل شده است اما آلکالی گابروها از ژرفای بیشتر و ذوب بخشی درجه کم یک گوشته استنوسفری غنی شده در تعادل با گارنت لرزولیت سرچشمه گرفته اند. این دایک ها در یک محیط کشش درون کمان مرتبط با فرورانش حاشیه قاره شکل گرفته اند. هندسه و سازوکار حرکت گسل های پی سنگی پشت بادام و کوهبنان سبب چرخش پادساعتگرد بخش میان این دو گسل، شکستگی پوسته، نازک شدگی لیتوسفر و برآمدگی استنوسفری شده است.

کلمات کلیدی:

"فوج دایک"، "لیتوسفر"، "استنوسفر"، "کشش درون کمان"، "ایران مرکزی"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1362661>

